

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

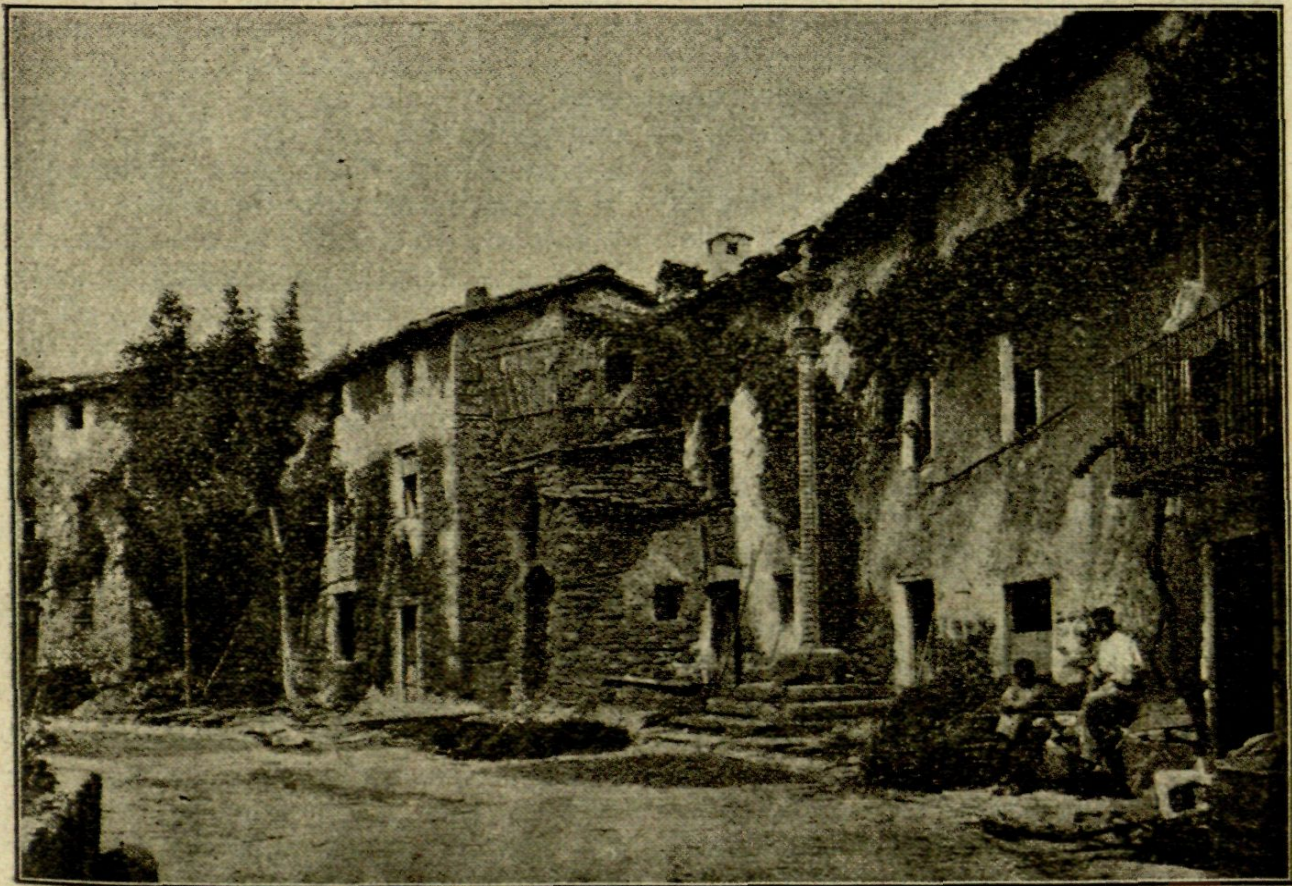
ANY IV. N.º 144

26 AGOST 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

Campdevàrol. — Vista general de «La Creu». — Carretera vella.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

Fins al ridícul

Llegim en un diari ço que segueix: "Ha ingressat en els calabossos del Palau de de Justícia, el famós ballarí Bubby W. Karry, importador del nou ball "Charleston" a Barcelona, per haver amenaçat de mort a Mercè Rojas, que és la seva parella de ball.

Una multitud de noies que aprenen a dansar aquest modern ball, i de les quals és professor el detingut, han comparegut al Palau de Justícia sollicitant la llibertat del seu mestre".

Si no teníem un concepte alt molt alt i digne de les dones, una notícia així ens faria trontollar i ens empenyeria a escriure algunes bajanades més afegides a les moltes que hom n'ha escrites. Però sigui com sigui, no es pot negar que fa una certa i una molta angúnia de veure com per a moltes noies no hi ha més pa que el Charleston, i qui diu del Charleston diu de tots els altres anomenats balls, que constitueixen en fons, una exhibició de ventres, cuixes i anques.

Però això creiem que més aviat és fill de l'estupidesa dels homes que, inconscients i banals, bèsties i sensuals, es dediquen al conreu de la inconsciència i de la frivolitat en la dona. Després en diuen penjaments, estúpids!

Homes, que van (o que anem) a la "revista" per espiar, com mascles en-sopits, pobres dones que havem recrutat a 0'75 ptes. l'hora, trobem la menja que ens correspon en els Charleston i similars. Aleshores, apellem a l'elegància, a la bellesa i àdhuc a la higiene per obligar les dones a ensenyar pel carrer la sina i les cames; si no és així, no cedim el lloc del tramvia que va ple, per exemple; fem el boicot a la dona que no té pactes amb el Charleston i les seves concomitàncies: les formes prodigades a la vista de les persones... i de les bèsties.

Després som hipòcrites. Per què?

Veureu; sentim la repugnància d'aquests balls—que, però, practiquem,—i, és clar, la manya ha d'ésser nostra a endossar el mort a altri, a la "gente bien"; diem que es la "gente bien", que introdueix aquestes ximpleries; però amb l'aggravant pels qui no volem —o no podem—passar per "gente bien" que quan aquesta gent ho deixa, aleshores nosaltres ho prenem. Eh?

Hem escrit al front d'aquestes ratlles: "fins al ridícul". Ara direm per què. Erem, no fa gaires dies, en una població de muntanya, de l'alta muntanya, al Pireneu. Erem a la nit: el gran silenci de la naturalesa ens envoltava, una mena de majestat invisible circumdava de grandiositat la nostra existència; els avets, seculars, i les aigües, eternes, eren el fons del paisatge. Feia com a fred. La plaça del poble, encara bon xic característica, era plena de llumets de color; a una banda, un entarimat. Hom esperava de veure-hi jugar el seu paper una colla de pallasos estil de "L'alegria que passa", o bé una cobla més o menys afinada o primitiva. Al cap d'una estona veiem que hi munta un escamot de músics "semblants als de ciutat": un parell de violins, un cornetí, un clarinet, un fiscorn, un contrabaix. Sentim que afinen els instruments: oh, quina pena! En aquella plaça oberta, i en l'ambient fredorós, sentir els gemecs del violí hauríeu dit que era una criatureta que es caragolava de mal de ventre. Al cap d'una estona, van comparèixer uns membres de colònia, amb bufandes, xals, sobretots, i uns membres de pagesia, mig arronçats d'espallles, les mans a les butxaques.

Per fi els músics engeguen. Els músics engeguen què? el Charleston! Un garranyic-garranyec, la cosa més ridícula del món. De cop no ballava ningú, després mants membres de la colònia trencaven el glaç, comença a descabdellar-se un joc de cuixes simiesc, encara més ridícul. Unes quantes parcelles, poques i carquinyolis, tipés de

lascívia i baconades, es complaien a fer pessigolles a la fisiologia més rudimentària d'uns quants pagesos i pastors.

Els de l'alta muntanya ja saben què és el Charleston!

X.

Els Jocs Florals de Felibrige

L'any vinent tindran lloc els grans Jocs Florals del Felibrige, que hom celebra cada set anys. Totes les branques de la llengua d'Oc són admeses al concurs.

El poeta llorejat amb el primer premi rebrà, junt amb el títol de mestre en Gai Saber, una corona d'olivera de argent i la quantitat de 500 francs oferts per la vídua de Frederic Mistral. El segon premi serà una rosa d'or. Altres premis seran concedits, com medalles, llibres, objectes d'art. Els temes són lliures.

Per la prosa també serà atorgat el mestratge en Gai Saber al guanyador del primer premi. Aquest rebrà una rosa d'or i 300 francs oferts per la vídua de Mistral. El segon premi serà un gira-sol d'argent. Hi haurà altres premis. Els temes són lliures.

Tots els gèneres, tant en poesia com en prosa, són admesos en el concurs. Les obres, en doble exemplar, si són inèdites, en triple exemplar si són impreses, han d'ésser trameses abans de l'1 de gener de 1927 al senyor Bichet, a Vaison (Vaucluse).

Dilluns de Pasqua granada, a la festa anual de la "Santo Estello", seran proclamats els premiats. La festa serà celebrada a Montpeller.

L'any vinent farà set vegades set anys—la xifra 7 és la xifra del Felibrige—que Mistral recità per primera vegada, a Montpeller, la seva Oda a la "Raço Latino", i el mateix any complirà el segon centenari de la naixença de l'abat Favre, l'autor del "Tresor de Sustancioun".

Aquestes dates seran solemnement celebrades a Montpeller per les festes de la segona Pasqua.

Fa 75 anys que...

(Agost 1851)

s'anunciava la publicació d'un "diccionario Catalán-Castellano" per D. i M., en els següents termes:

"Admitida la lengua de Castilla como la general de la nación española, y subsistiendo en las provincias del antiguo principado un lenguaje distinto, resto de un idioma en que la moderna literatura hizo sus primeros ensayos, se hacen indispensables los diccionarios que faciliten a los naturales del país el hallazgo de la correspondencia castellana de las palabras más usuales y comunes. El abogado en el seguimiento de las causas que tiene a su cuidado, el escribano en la formación y traducción de las escrituras, en la toma de inventarios, el secretario de ayuntamiento en la redacción de los documentos oficiales, el comerciante en la correspondencia y asientos de sus libros..."

es publicava "Crónica del rey de Aragón D. Pedro IV el Ceremonioso, o del Punyalet, escrita en lemosín por el mismo monarca, traducida al castellano y anotada por don Antonio de Bofarull".

4. - EL BORINOT.

Fa 30 anys que...

(Agost 1876)

al col·legi de primera i segona ensenyança que dirigia En Claudi Mimó s'anunciava la instauració de classes de literatura catalana. Era el primer cas.

es celebrava a casa En Justin un banquet de germanor entre escriptors d'ací i escriptors de l'altra banda dels Pireneus, de pas a Barcelona, procedents de València, on eren anats per les festes del centenari (VI^è) de la mort del Rei Jaume I. Al banquet hi havia el baró de Tourtoulon, Comte de Villeneuve, Mr. Mie, Víctor Balaguer, Milà i Fontanals, Angelon, Damas Calvet, Lluís Cutchet, Jacint Verdager, Aulèstia i Pijoan, etc.

es celebrava a Avinyó (dia 21 de maig) una reunió per a reconstituir el felibratge, sobre unes bases més amples que no les posades 23 anys abans, en fundar-se aquella institució. Era acordat de comprendre-hi tot el migdia de França i Catalunya. S'establiren tres seccions o *mantenedories*: Provença, Catalunya, Llenguadoc. Un consistori de 50 mestres havia de resumir les diverses fraccions de l'associació. En record dels 7 trobadors de Tolosa, s'establí un estel de 7 raigs símbol o emblema del felibratge; els Jocs Florals es celebraran cada 7 anys; la Junta es compondrà de 7 membres, llevat lo president, i 7 vegades 7 serà el nombre dels membres del consistori. La Junta General del felibratge es componia dels següents senyors: president Frederic Mistral; vicepresidents, G. Azais, Víctor Balaguer, J. Roumanille; canceller, L. Roumieux; síndic de Provença, T. Aubanel, de Llenguadoc C. de Tourtoulon, de Catalunya Albert de Quintana.

Un plany. El formulava *La Renaixensa* en aquests termes: "Al celebrar lo restabliment del felibratge (y sensa que ab lo que anem a dir vulguem rebaixar la molta importancia de que estan revestidas las personas que hi representan nostra lelngua) tenim de planyens de certas eliminacions marcadíssimas é inexplicables. No comprenem que'ls vells literatos provençals hagin estat desmemoriats fins al grau de deixar de banda à escriptors que tan han fet per sa causa, ni menos nos expliquem que las personas que d'esta ciutat enviaren llista a Provença hi deixessen d'incloure algú de qui potser reberen llissons de catalanisme.

¿Nos podria fer llum sobre aquest assumpto la persona ó personas que hi hagin tingut intervenció directa?"

(Per on es veu, una vegada més, com les oques sempre han tingut bec: diem nosaltres).

es publicava en un volum una col·lecció de tragèdies catalanes (amb la versió castellana) d'En Víctor Balaguer (impresma de *La Renaixensa*).

Fa 23 anys que...

(Agost 1901)

En Magí Morera i Galícia publicava un llibre de versos titulat "De mi viña".

es publicava "Los salms de David" traduïts al català pel canonge Tomàs Sucona, de la Universitat Pontifícia de Tarragona.

sortia el llibre de versos: "Ayres del Montseny" de Mossèn Cinto Verdager.

que el bisbe de Vich, Torras i Bages, publicava la pastoral: "La Música, educadora del sentiment", adreçada a les Associacions corals i musicals de la diòcesi.

Muralls de Tarragona.
Baix, l'aparell de grans pedres ibèriques; dalt, els carrers romans.

Ja el van coneixent

Eugenio d'Ors va de mal borràs, pobre home.

No s'han dit mai ací d'ell els penjaments que en diuen allà. Per mostra en copiem aquests paràgrafs d'*El Sol*, de Madrid, del dia 16 d'agost de 1926 (dilluns de la setmana passada):

Nada, que D. Eugenio d'Ors està empeñado en descobrir el secreto que le teníamos guardado benévolamente.

Eso sí, como satisfecho de sí mismo debe de estarlo en grado superlativo. Véase un texto sacado de una de sus últimas homilias: "Daría algo bueno —créame usted— para disipar la gratuita leyenda, que me pinta como una especie de ogro, adustamente encerrado en su filosófica o estética torre, que fuera de marfil si para tanto diesen los tiempos". ¿Ustedes han oído hablar de la leyenda del Sr. D'Ors? Yo tampoco. ¿Y de la torre filosófica o estética? A lo sumo sería una jaula de lorito. Desengáñese usted, señor ogro de la torre de marfil, no hay tal leyenda ni el público se ha percatado lo más mínimo de ella.

Más adelante: "Ni tampoco al autor de *Los dioses tienen sed*, o el autor de *Guillermo Tell* han podido extrañar", etc. El autor de *Los dioses tienen sed*, o el autor de *Guillermo Tell*... Tanto monta. *Todos somos unos*, como en el sainete de Benavente. El Sr. D'Ors tiene la manía de emparejarse con los personajes célebres: él y Renán, él y Anatole France, él y Schiller. No comprende que con tales parejas un escritor que, en sus mejores momentos, no pasa de una decorosa medianía, tiene que hacer el ridículo.

El alemán de marras, que lo comparó con Sócrates, acaso porque era un guasón (el alemán, no Sócrates, para que el Sr. D'Ors lo entienda) o había bebido mucha cerveza, no sabe lo que ha hecho. El agraciado se lo

ha creído. Ha sido un torpedeamiento de *postguerra*; el torpeamiento del sentido común que piadosamente pensando debía de tener el señor d'Ors antes de verse convertido en un parigual del maestro de Platón y de Xenofonte. Casi, casi van a resultar éstos discípulos de Ors.

* * *

El Sr. D'Ors nos ha dado la castaña, como dice el vulgo ignaro. Como *Xenius* nos resultaba. Probablemente era porque sabíamos poco catalán y gracias a eso pasaban mejor su literatura y su gramática. Ya autotraducido, cuando se pegó las alas del castellano, "acostumbradas a volar sobre continentes", el recuerdo de *Xenius* seguía protegiéndole. Alguna vez nos parecía que *tenía hoja*. Después hemos visto que ni siquiera es sevillano, sino plúmbeo, completamente plúmbeo.

Ni con ayuda de Sócrates pasa ese duro.

Y, sin embargo, alguna vez... Ha fabricado algunas lindas frases, algunos amenos chascarrillos intelectuales. Al cabo, el hombre no es completamente cerrado de mollera, lee y algo se pega. De literatura se le alcanza lo que al gato de mi portera. Cree, por ejemplo, que "el hidalguísimo sermón castellano hace siete lustros sólo se atrevía a salir a la calle ataviado de levita y sombrero de copa". ¿Y Larra? ¿No había existido hace siete lustros? ¿Y tantos escritores de fácil naturalidad como ha habido antes y después de los siete lustros necesarios para que el Sr. D'Ors sacase a la calle al hidalguísimo sermón en calzoncillos?

Otra muestra de criterio literario. Habla "del sentido político de mi (de su) *Guillermo Tell*, y de la mayor o menor felicidad con que la tragedia haya logrado ponerlo de relieve". y "de si la realización plástica ha correspondido, en el caso que se examina, al designio abrigado". Es decir, que

Primera Exposició d'Art del Penedès

22 agost - 5 setembre

se coge un pensamiento o un desigño político, se le da realización plástica y sale una tragedia. No, señor; lo que sale es un disparate. La verdadera obra de arte es todo lo contrario de una demostración o de la vestidura de una tesis. Póngase usted a hacer obras de arte con esa receta y ya verá las crías que obtiene.

La verdad es que el Sr. D'Ors no será trágico, aunque algunos de sus gestos literarios son bastante cómicos; pero si Melpómene le ha negado sus dones, no es por falta de *pose* teatral en el candidato. Es todo prosopopeya. Se parece a esos globos que reparten a los chicos los jueves en los bazares de la villa y corte. ¿No escribe también el Sr. D'Ors los jueves? Es otro paralelo que se le ha escapado. Su globo tiene un ligero barniz de literatura, un cordelejo delgado de filosofía, y dentro gas, mucho gas..., pero gas pobre. E. GÓMEZ DE BAQUERO.

Ah, d'aquest article, on s'escriuen aquestes coses, l'autor benèvolament en diu "Pasatiempos de verano".

De manera que D. Eugenio d'Ors, veieu, ja és arribat a la categoria de nyigui nyogui estiuenc; el chasleston, posem per cas. X.

El poema que jo en sé el començ

Avui la cambra, bona companyona, tot me turmenta l'esperit amb un tallant soroll d'un petit corc: les hores diu inexactes per mostrâ el temps nu.

I el pensament és encalmat del ritme de la fullola que ara vé i se'n va dansant quiet, enllà de la boirina, el gran desig de recordar son blanc.

Demà a la plaça,—espai que mai no
[fina,—
tota deserta com un gran refús,
immensa i roja es llevarà la lluna:
punt d'invisible interrogant d'atzur.

JOSEP CADELLANS-ROSSELL.

Allò que era un projecte gosat ha esdevingut realitat plena. La I Exposició d'Art del Penadès s'és oberta a Vilafranca, i el seu fet constitueix un èxit de la glòria del qual tots en sentim part, penedesencs o no. En felicitem de tot cor els iniciadors i organitzadors. Ara només un mot d'ordre: a seguir!

Heus aquí el programa del curset de conferències que es dona annex a aquesta Exposició:

1. Diumenge, 22 d'agost, a les cinc de la tarda.—Obertura de l'Exposició. Conferència de J. Estalella: "Avant-projecte d'uns Estudis penedesencs".

2. Dijous, 26 d'agost, a les sis de la tarda.—Concert de la Srta. Francisca Bové. Conferència de Jaume Valero: "Els límits geogràfics del Penedès".

3. Diumenge, 29 d'agost, a les quatre de la tarda.—Audició de sardanes d'autors penedesencs i exhibició de gegants i balls populars del Penedès.

4. Dijous, 2 de setembre, a les onze del matí.—Exhibició de Ballets Populars. Conferència de Mn. Manuel Trens, Pvre.: "Els factors de la producció artística".

5. Diumenge, 5 de setembre, a les sis de la tarda.—Clausura de l'Exposició. Conferència de Francesc Pujols: "L'Art i el Penedès".

TIERRA Y LIBERTAD

Quincenario Anárquico-Comunista

PRECIO DE LA SUSCRIPCIÓN

En la red. en España, en un semestre 1 pt. — Número aparte 3 céntimos, Paquete de 6 números 1 peseta. — Para el exterior se cobra por el valor de los billetes de banco y se agregan los gastos de envío de los números de cada país y de los de la jurisdicción. — Se admiten suscripciones en el extranjero por medio de los señores de la jurisdicción. — Se admiten suscripciones en el extranjero por medio de los señores de la jurisdicción.

La suscripción en los países extranjeros se cobra por el valor de los billetes de banco y se agregan los gastos de envío de los números de cada país y de los de la jurisdicción.

AVISO

No se admiten suscripciones en el extranjero por medio de los señores de la jurisdicción. — Se admiten suscripciones en el extranjero por medio de los señores de la jurisdicción.

AVISO

No se admiten suscripciones en el extranjero por medio de los señores de la jurisdicción. — Se admiten suscripciones en el extranjero por medio de los señores de la jurisdicción.

14 DE JULIO DE 1879

El día 14 de julio es una fecha importante en la historia de la humanidad. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

Por esto no es extraño que en la historia de la humanidad, se conmemore este día. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

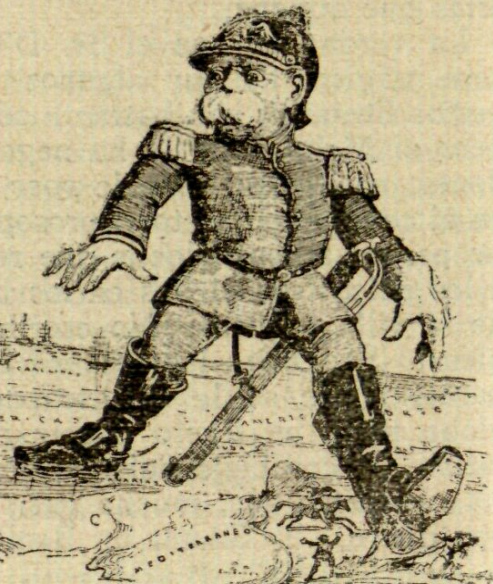
Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia. Los acontecimientos que se produjeron en este día, en un momento de la historia de la humanidad, son de gran importancia.

Tamany: 38 X 27. — Any 1888. — Impremta «Ibèrica».

LAS CAROLINAS

PERIÓDICO ESPAÑOL DE FERIA, BATA, PARA DARLE A DESMARCAR HIEL Y MOSTAZA

5 céntimos de peseta. 5 céntimos de peseta. Siéntese semanalmente cuando no trabaje, interin no sea de otro lo suyo. REDACCION Y ADMINISTRACION: BEATAS, 8, 9.

A este talo Gallina con facta de toro... (14 pinta de un siler.)

El caso el tal apesado, el de... (14 pinta de un siler.)

Tamany: 38 X 27. — Any 1885. — Impremta Espanyola.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

Tierra y Libertad.—Tamany de 38 X 27. Periòdic quinzenal, aparegut a Barcelona pel maig del 1888. Consta de 4 pàgines. Castellà. Es diu anàrquico-comunista. Porta escrits doctrinals i nombrosa informació d'ací i de l'estranger. Preus: Semestre, 1 pt. Un any, 2 ptes. Número solt, 5 cèntims. Adreça per a la correspondència: Jaume Clarà, Torrent de les Flors, 62 (Gràcia) Barcelona, Impremta Ibèrica, Rambla de Catalunya, 123, Barcelona.

Las Carolinas.— Tamany de 38 X 27. Periòdic setmanal aparegut a Barcelona, per l'agost del 1885. Per fer campanya espanyola en front d'Alemanya per les pretensions d'aquesta nació sobre les illes Carolines. Consta de 4 pàgines, amb gravats. Castellà. Preus: 5 cèntims el número. Redacció: c. de Beates, 8, primer. Impremta Espanyola, c. Hospital, 87, Barcelona.

El Mundo Cómico.— Tamany de 31

EL ECO DE SITGES
PERIÓDICO SEMANAL

DEFENSOR DE LOS INTERESES MORALES Y MATERIALES DE ESTA VILLA

PERIÓDICO DE DIFUSIÓN (CADA SEMANA) Se publica los días 2, 4, 7 y 9 de cada mes. Director: M. J. Lapierre.	REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN. CALLE S. PABLO, 8. No se devuelven los originales ni sigue cambio.	PRECIOS DE ANUNCIOS (CADA ANUNCIADO) Por línea y día: 100 pts. (100 céntimos). Por línea y día: 50 pts. (50 céntimos). Por línea y día: 25 pts. (25 céntimos). Retrasos y anuncios, al 50%.

LA EXPOSICION DE BARCELONA

La exposición de Barcelona ya no es un proyecto, como algunos venían diciendo, sino una realidad. Los trabajos que se llevan a cabo con gran rapidez lo indican de una manera clara y evidente, y por sus grandiosos palacios de preveser su más importante importancia, y no poseer la menor duda que todos los edificios de una y particularmente los que se están levantando en las Universales y en sus dependencias si para que se sabe corresponden a un momento de esta colosal empresa.

Con ello pueden esperarse a la vez del mundo entero el adelanto de las diferentes industrias que a fuerza del trabajo del humilde obrero, representa nada menos que una continuación de horas diarias invertidas en el mecanismo, y la fuerza de voluntad intelectual de los Directores de fábricas y talleres; admiración de la humanidad y orgullo de las naciones que con la protección de sus gobiernos, llegan a la altura que los coloca la civilización obrera en estas grandes manifestaciones internacionales en premio de sus inventos y perfección en los trabajos.

Las exposiciones universales apoyan todas las días corren merced a los productos más distinguidos de las naciones allí representadas, y por su misma representación e importancia de sus productos, juzga el mundo entero su adelanto y civilización.

Estos grandes concursos se hacen necesarios a todas las poblaciones de importancia, pues que a ellas concurran las más famosas industrias, fabricantes y artistas, y son visitadas con mucho interés por los grandes capitales e inteligentes personajes admiradores de todo lo grande, bello y artístico a la vez, dejando gratos recuerdos y a la par producidos a estas colosal poblaciones que por medios tan elevados llegan a su seno a los mismos nacionales, así como a gran número de extranjeros.

Barcelona, la primera ciudad industrial y comercial de España, es también la primera en instalar una grandiosa exposición Universal, por ser también la que más condiciones reúne para esta importante ocasión.

Barcelona es población verdaderamente industrial, Barcelona es un centro comercial, Barcelona nadie ignora que es un templo de Arte, y finalmente Barcelona cuando quiere puede, pues prueba tanta fuerza de vigor y nadie ignora los cuantiosos capitales que ella encierra, ni el precioso carácter social que se presta a todo cuanto puede imaginarse.

Esto es lo que nos hace esperar que la empresa verá secundados sus colosales proyectos, y ante el mundo entero quedará una vez más coronada la ciudad Condal con la fama que tanto nombro se ha conquistado desde remotos tiempos su gran actividad comercial y hospitalaria.

Para que nuestros lectores estén al corriente de los trabajos llevados a cabo, vamos a describir algunos datos del Grandioso de la industria y comercio que se está haciendo, y palmas públicas al núm. 2 del periódico «La Exposición», órgano oficial de la misma.

«Este edificio, sin disputa, el mayor y más importante de la Exposición, abarca una superficie de 70,000 00 metros cuadrados, instalada por dos exposiciones galerías semicirculares concéntricas y divididas en 13 grandes arcos rectangulares, que constituyen las varillas de tan colosal abanico. La nave central tiene 131 75 metros de longitud por 40 00 latitud y 28 00 de altura, y las otras doce, comple-

lamente iguales entre sí, las dimensiones respectivas de 120 00, 20 64 y 10 30 metros. La forma semicircular adoptada, da lugar además a otras 12 naves triangulares, laterales, cuya altura es de 150 00 metros y su base de 24 85.

La comunicación directa de todas ellas se verifica por medio de galerías inferiores, también concéntricas, y las producciones que se exhiben colocadas de modo que en cada nave se hallen los de una misma acción, y recorriendo las galerías inferiores, los visitantes.

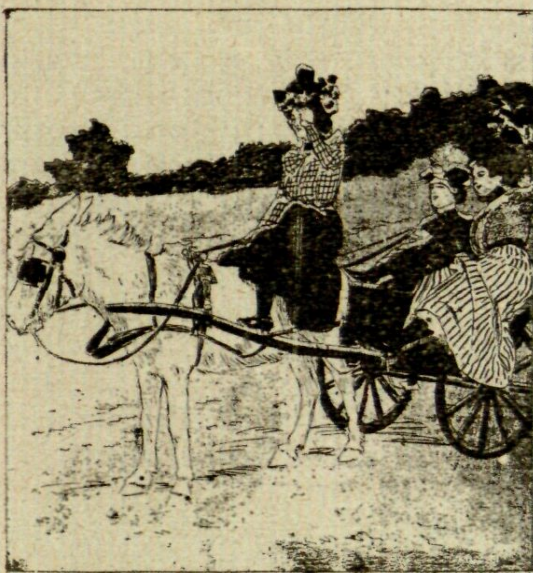
En los palcos artísticos se levantan dos arroyos fachadas, una principal que coincidirá con la gran avenida del Parque, y el Salón de las Artes, y otros secundarios frente al gran teatro de la propia avenida, en el opuesto lado.

La fachada principal cuyo grabado publica el citado número, es de estilo bizantino, recordando el átrio; mide 360 00 metros de longitud y se divide en 3 cuerpos. El centro lo componen la poderosa fachada, que tiene 170 00 metros de latitud, por 18 de altura, y dos soberbios torresones de 48 00 metros de altura, coronados por grandes focos eléctricos, los dos cuerpos extremos de una elevación relativamente proporcionada, forman dos elegantes pabellones con grandes cúpulas, y los intermedios una galería o vestibulo. El aspecto general de esta fachada corresponde, por su arrogancia y belleza, a la grandiosidad del edificio.

El Arquitecto francés M. J. Lapierre, ha propuesto construir una torre de 200 metros de altura por 60 de base. La intención del autor es montar desde luego en la Exposición de Barcelona, y trasladarla después a París.

La torre tiene 15 pisos, en los cuales se instalarán restaurantes y cafes se cubrirá a ella por medio de dos escaleras y por una escalera muy suave que se des-

EL MUNDO COMICO
SEMANARIO FESTIVO ILUSTRADO
15 Cents.
EDITOR: ALEJANDRO MARTINEZ
92-BALMES-92
DIRECTOR LITERARIO: MIGUEL TOLEDANO
DIRECTOR ARTISTICO: ALBERTO FIGUER

«Me parece mentira, estoy todo el día sin ver a mi esposo, me he divertido y no le he echado de menos.»
«Claro, porque llevamos el burro.»

Tamany: 31 X 21'3.
Impremta «Tipografia Moderna»

Tamany: 38 X 27. Any 1886.
Impremta «La Renaixença».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

X 21'3. Aparegut a Barcelona; no consta cap data al número que tenim a la vista: el 2. Es de caràcter «festiu» picant. Consta de 8 pàgines amb dibuixos en colors. Sortia els dijous. Director literari: Miquel Toledano; director artístic: Albert Figuer. Editor: Alexandre Martínez. C. Balms, 92. Preus: 2, 4 i 7 pts., trimestre, semestre i any. Número solt, 15 cèntims. Impremta, Tipografia Moderna, c. Aribau, 60, Barcelona.

El Eco de Sitges. — Tamany de 38 X 27. Periòdic setmanal, aparegut a Sitges a darreries d'abril de 1886. Consta de 4 pàgines. Castellà. Preus: un any, 6, 7, 12 pts., segons fos a Sitges, fora de Sitges o estranger i ultramar. Redacció: c. de Sant Pau, 6, Sitges. Impremta de «La Renaixença», Xuclà, 13, Barcelona.

(Collecció Perayre).

VOLVES

A París, diu que ja han sortit alguns calendaris per a l'any 1927.

A França, per tal d'aparèixer "avançats" són capaços de tot!

* * *

Diu que dins d'una cigarreta francesa hom ha trobat... una agulla de ganxo? un crostó de pa? un clau? un tronc?... Ah, no: això es troba en les cigarretes d'ací. En una cigarreta francesa hom ha trobat una declaració d'amor. A França tot es resol en *amour*; no ens ha d'estranyar, doncs, aquesta troballa. Per ventura som oblidats que al temps de la guerra europea, hom havia creat una organització a base d'*el petó per al soldat*?

Com tampoc no ens ha d'estranyar el dia que hom trobarà dins d'una cigarreta una declaració de Briand, o de Herriot, o Poincaré, excomunicant (ells, els laics!) els alsacianistes.

Ja fa temps que coneixem, nosaltres, els trucs dels homes "liberals".

* * *

El senyor Cambó ha vingut d'Itàlia a Barcelona en hidroavió. Naturalment ha estat criticat; perquè diu que això demostra un afany d'exhibició.

Hi ha anticambonistes que hi veuen molt, són molt llestos, molt. Si no que són tan llestos, diríem que són envejosos.

* * *

Diu que En Francesc Pujols, tot fent el ximple, ximple, ja es queixa del silenci que hom fa al volt del seu llibre de la "Història de l'Hegemonia Catalana en la Política Espanyola". Hom li fa observar que ha de tenir una mica de paciència; perquè a) l'obreta és un xic llarga i espessa, i la gent té la seva feina; b) ara En Sagarra és encara en funcions d'estiueig, i l'estiueig d'En Sagarra és molt sa-

grat; c) per la seva banda En Tomàs Garcés no està per brocs, s'ha de casar i necessita de tranquil·litat, no està per rompre més cànctirs; d) el seu estil d'escriure és descordat, com no se li poden comparar ni En Sagarra ni En Pla; però no és porc (que de porc i de senyor, se n'ha de venir de mena), com són porcs alguns llibres que ens vénen a descobrir la pólvora, i que la gent de certa "dreta" vol llegir, i per tant és la qui *fa el gasto* (com diu el mateix Pujols; i si no ho diu, podria dir-ho; que és igual); e) que per dir quatre fàstics de la religió, per ara ja va tirant l'*Esquella* i la *Campana*.

Però així i tot, contem, En Francesc Pujols, no se'n sap fer càrrec. Persones que són del seu tracte i que poden tenir motius per saber-ho, diuen que hom prepara una denúncia a la cúria eclesiàstica per provocar l'excomunió de l'obra, a veure si d'aquesta manera en parlen i es ven.

Xafarderies, xafarderies, i res més.

PETIT & PATAUD.

EL SENYOR RAMON, HOME DISTINGIT

Era petitó, gros, calb i carregat d'espallles. Aparentava una cinquantena d'anys, però s'apropava a la ratlla dels seixanta. Caminava amb el cap acotat i guaitant en terra, perquè sempre estava capficat per alguna cosa o altra. Res el distreia ni l'havia plagut mai: ni el naixement de llurs filles, ni l'haver esdevingut de trist obrer, un milionari respectat... pels seus diners. El senyor Ramon sols desarrufava el nas quan assistia al cós del bou i podia xiular lliurement, com quan era carreter del moll. Però els cossos bons, amb molts aplaudiments,

li desplaïen en gran manera i li allimonaven més el seu caràcter habitual d'home embafat o desplantat. La seva família ja estava acostumada a suportar-lo tal com Déu i els diners l'havien fet; vull dir que el deixaven bastant a recó i no l'aconsellaven sobre res. M'he equivocat; de tant en tant, li proposaven llargs viatges, que el senyor Ramon quasi sempre acceptava de bon grat. Aquest era l'únic remei que tenia la seva família per poder respirar tranquilament una temporada.

Aquest estiu el senyor Ramon, a petició de les noies ja casadores, estiujava a Caldetes, on havia comprat una esplèndida i luxosa villa al Passeig dels anglesos. Per entrar al casino Colomb encara no s'estava cinc minuts a peu. No cal dir que la família del senyor Ramon en la quasi principessa casa es trobava com peix a l'aigua. Finalment, després de batallar molts d'anys, havia aconseguit que llur cap els proporcionés un palau en relació amb llur alta posició social. Perquè tinc d'advertir als meus llegidors que les filles del senyor Ramon eren formoses, educades i elegants de veritat. De la finor de la mare, la meva gentilesa m'obliga a no parlar-ne.

Era l'endemà d'un cotilló celebrat amb tot de luxe, al Casino Colomb, el més "chic" de la Costa, era el dia que la noia petita de l'"home distingit" es posava de llarg o de tannara (monyo): vull dir que era el moment d'estrenar, en companyia de les amistats, unes faldilles encara més curtes i un pentinat tallat a la xicotot. Més d'un noi de la colònia de Caldetes, prenent-la per un minyó, li havia clavat un copet al clatell, talment com s'estila entre companys quan un acaba de sortir de cal barber.

Aquella tarda, totes les amistats del senyor Ramon, que no eren poques, estaven reunides en la seva casa d'estiu. El "lunch" era suculent i aris-

tochràtic. Res d'esqueixada, la menja que més entusiasma el nostre heroi. Te, pastes, dolços, xampany, etc. Tot servit pel millor restaurant de la nostra capital. Els cambrers, com és costum en aitals casos, vestien de jaqué. Les noies lluien vaporoses "toilettes". Les mamàs vestits encara més escotats que llurs filles. I, naturalment, tots els homes anaven d'etiqueta. Fins i tot el senyor Ramon. Sols la seva família sap el que costà que es "disfressés" de jaqué. I del començament al final de la festa, la "Picadilly Orchestra", composta de "nois bé bé" de Mataró, no pararen de tocar tots els balls estridents de més moda.

A mitja festa, al senyor Ramon, entre l'animació boja i el xampany que havia begut, li bullia el cap qui-sap-lo. I fou aleshores que proposà als seus companys de tota la vida de fer-se finir el berenar a un recó del jardí. Els companys respongueren afirmativament i contents. I els criats obeïren l'ordre de trasllat tot seguit. Però la dona i filles del bon jan del senyor Ramon, en guaitar de cua d'ull la fugida al jardí, es posaren a tremolar, però res no digueren.

Al cap d'una mitja horeta, el cap dels cambrers—que havia estat també company carreter del senyor Ramon—sortí al jardí per veure si aquella colla de senyors desitjaven quelcom més. I quina fou la seva sorpresa! Tots, començant per l'"home distingit" s'havien tret el jaqué, i romanien en mànegues de camisa, com els treballadors que concorren als "merenderos" de les vores del Besòs i del Llobregat! Aleshores, com qui té obligació de fer una pregunta urgent, digué al senyor Ramon, però a cau d'orella:—Què ha fet? Posar-se en mànegues de camisa! No fa pas tanta calor com a Sitges, a Caldetes! Pobra etiqueta!

L'orgull del senyor Ramon es ressentí de semblants mots, i no pogué menys d'exclamar cridant i amb un mal humor de mil dimonis: Ens hem

12. - EL BORINOT.

tret el jaquè perquè ens ha donat la reial gana, com som prou grans per poder-ho fer, cap de cambres!

I ja un xic més calmat, continuà dient:

—Però vull que en sàpigues el motiu veritable... I és aquest: com que portàvem jaquè com vosaltres, més d'un convidat desconegut, prenent-nos per mossos enmandrits, ens havien manat que els servíssim quelcom més per beure. I, noi, gràcies a Déu, encara hi ha classes! I posant-nos en mànagues de camisa hem solucionat aquest difícil problema. Ara tothom coneix que nosaltres som els veritables senyors! No és cert, noi?...

ALBERT LLOBREGAT

---

llibres & lletres

—J. Farrán i Mayoral ha publicat el llibre "Diàlegs i Crítics", formant part de la biblioteca de la Societat Catalana d'Edicions.

—Ha sortit "Curs de Geologia" de Mossèn Norbert Font i Sagué, revisat pel Doctor Marian Faura i Sans. Duu més de 500 fotografies de diferents indrets de Catalunya.

Els nostres homes

EL DR. RUBIÓ I LLUCH

El Govern de Colòmbia ha concedit a l'eminent professor doctor Antoni Rubió i Lluch, la Creu de Boyacà de primera classe, meritíssima condecoració colombiana de la qual sols es fa present als grans amics del país aliberat pel general Sucre.

Trobat-se actualment absent el doctor Rubió i Lluch, el senyor cònsol de Colòmbia a Barcelona ens manifesta que tan aviat com l'homenatjat estigui de tornada a Barcelona, es determinarà la data en què tindrà lloc

la imposició de la Creu de Boyacà al doctor Rubió i Lluch, acte que tindrà tot l'esplendor que requereix l'altesa i la distinció i els mèrits del condecorat.

L'aigua de la font que sempre riu..

POEMA

I

Coneixença

Com ahir, com demà, si Déu ho vol,
quan sia el cel vermell com una plaga,
i ja, ben lluny ben lluny s'albiri el sol
que com pastor i son ramat s'amaga;
Vós sortireu de casa, llavi eixut,
i, a pas lleuger, com un ocell endut,
fareu tota la via d'un sol vol,
duent a la mà dreta un cantinol.
Fareu el camí que us senyali el temps
deixant ben lluny de vós els trossos
[erms.

II

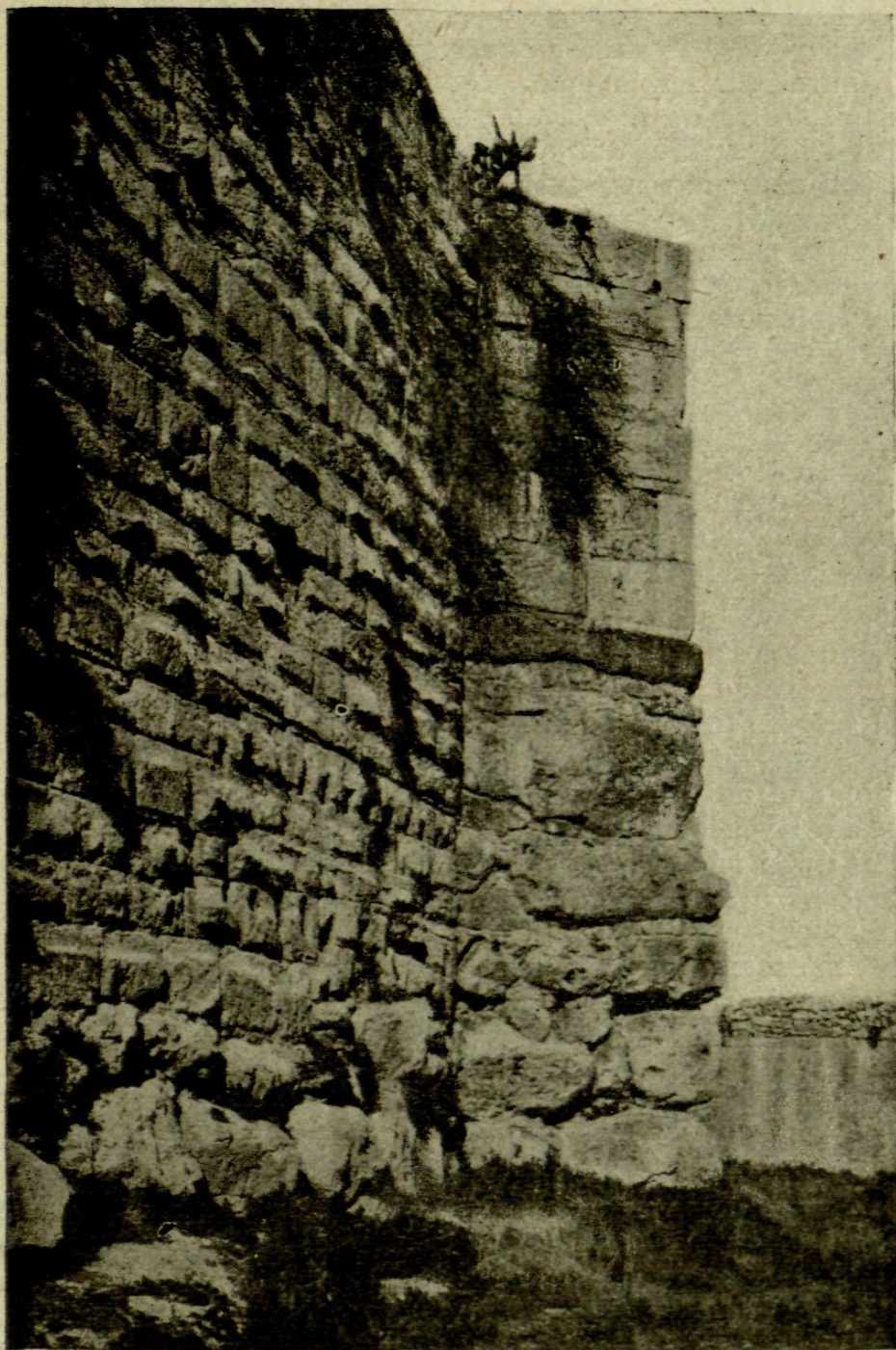
Pensament

Vós, el sabeu, és cert, ben bé de cor
el camí de la font, on l'herba creix
com vostra cabellera, que n'és d'or,
i on cada gota d'aigua és un esqueix;
Vós el sabeu, i ben clucada d'ulls,
aquest camí, per vós mancat d'abrulls,
camí mancat de pedres escairades
i de fruites que sien entelades.
Vós el sabeu, és cert, com tota nina
ne sap l'amagatall si algú rondina.

III

A la font

Encesa haveu sortida del casal
i sens torbar-vos pas heu pres la via.
Ja sou a mig camí; ja sou a dalt.
Ja ompliu el cantinol com cada dia;
La mà n'heu treta com si fos cansada
i l'altra, que és bon xic més reposada,
aguanta bé l'ascó d'aquest viatge
i, un cop ja ple, de nou feu romiatge.
Mes ai, com cada dia ve l'espera
en ésser més avall de la cinglera.

Muralles de Tarragona.

14. - EL BORINOT.

IV

Davallada

I com sempre, l'amic i l'estimat
qui tot fent-vos un bes al front saluda,
pregunta a cau d'orella si ha fet tard
i aixeca el cantírol per fer beguda.
Llavors ambdós, camí de retornada,
closos els ulls i lliure l'alenada
d'amor, d'aquell amor que us surt del
com el sol us heu fos a dins la nit.
I l'aigua de la font que sempre riu
ha fet el rajolí més fresc i viu.

MIQUEL VINYA

21 - 8 - 26.

CORRESPONDENCIA DEL TEMPS

UN AMIC A UN ALTRE

Amic Eloi: Encara que sols podràs
contar-me llàstimes d'aquest Barcelo-
na, escriu-me'n alguna cosa. Ja saps
que la pàtria sempre tira i que jo sóc
enyoradís.

Ja m'afiguro que no eixiràs de ca-
sa, perquè ben bé sabem que pels
carrers no s'hi troba una ànima, i que
tot està ple d'herbes. Veig que et
deus consumir, però pren paciència.
Alguns veïns m'encarregaven que et
digués que els enviessis certes coses;
mes ja els he desenganyat; que, fora
de lo més indispensable per menjar
i remeis, a Barcelona no hi ha res.
Aquí no deixem de distreure'ns algun
rato. Anem totes les tardes a una
font, i el dia que menys, ens hi reu-
nim vuit o nou persones i de tant en
tant hi fem taralla. ¡Quina diferència
entre la nostra distracció i la soletat
d'eixa capital! Anem; no et vull en-
tristir contant-te que cada dia sens
falta juguem a dames i fruïm d'altres
diversions, per no augmentar la teva
melancolia. Escriu-me, que en mig de
ta tristesa pot ésser per tu un entre-
teniment agradable. Conserva't bo, i
anima't i mana i disposa de ton se-
gur servidor.—A.

L'ALTRE AMIC A L'UN

Amic Fèlix:

Veig que us la passeu tal qual, i
me n'alegro. Nosaltres, els que ens
hem quedat a Barcelona, la passem
molt tristament, en efecte. Som molt
pocs, i així és que a penes es troba
ningú pels carrers. L'esplanada està
plena d'herbes i fins n'hi ha en el pla-
de la *Catedral*.

Has fet bé de no voler encarregar-
me de les comissions de tos veïns,
perquè aquí ¿què vols que hi hagi?
Fora dels articles de menjar, beure i
apotecari... res més. A no ésser que
volguessin coses d'argenter, o de
quincalla, o de blondes, que això ho
podríem comprar fàcilment, el demés
és impossible, perquè no hi ha més
que fusters, manyans, sabaters, sas-
tres, sombrerers, algunes rellotgeries,
confiteries, llauners, matalassers, fotò-
grafs, etc. De guants, pomades, ca-
mises i corbates, tal volta podríem ad-
quirir-ne, perquè un parell de dotze-
nes de botigues de cada mena, bé les
trobaríem obertes, encara que fos me-
nester, per això, recórrer tota la Ram-
bla. El que encara no s'ha perdut del
tot, són: beta i fil, redolins, llimpia-
botes i coses així. Cases de comerç
ne queden algunes, i el que és cafès
i casinos tenim la sort que no s'han
tancat, el mateix que les botigues de
paper, panyo i altres frioleres, com
mobles, calderes, pells, fundició i
agulles de ganxo.

Et dic que, en efecte, ens avorrim.
De bon matí obrim la botiga, i fins al
migdia passem llegint els diaris i trac-
tant amb els compradors que tot ho
voldrien de franc. Esmorzem i anem
al cafè, on mai hi veus ni cinquanta
persones reunides, i allí no parlem
més que del còlera, d'Europa, dels
Estats Units, res: tonteries. Després
juguem un rato al billar per fer algo,
i sortim a dar un passeig. Dinem, i
ara és un fàstic; mai podem menjar
porqueries, sinó sopa caldosa, olla,

rostits i bestieses així. Després de dinar, què faràs? Un rato al cafè, a veure les mateixes cares; un rato al casino, a fullejar quatre revistes, llegir els últims despatxos telegràfics i sortir a la Rambla o a la Plaça Reial. De vegades, per variar una mica, anem a veure algun ball dels que han armat la gent dels barris. De vegades, anem a prendre xocolata als Campos o al Tívoli; res, matar hores. Els dies de festa solem anar al teatro, i vet-ho aquí. No sé com ho podem aguantar. Comprenc que ens planyis, i t'ho agraeixo molt, perquè veig que, entremig del bullici en què vius, encara et recordes de ton desconsolat amic i S. S. que se'n va al cafè de Cuyàs.—
B. (D'Un tros de paper).

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES
A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors
EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFAEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria
LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC
(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles
CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA
Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines
C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia
CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38
RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART
Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini
CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS
A. Hernández.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"
JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretetes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G

SALA PARÉS

Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despatx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER

JOIER

Corts Catalanes, n.º 66
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

A TOTES
LES
LLIBRERIES

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS - AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferriça, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espat-
llament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
St. Martí.
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler

CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

15/192